

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. vasario 12 d. Nr. 21RE2- (AG2-8/16-2025)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y., atsakovės Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos atstovei J. P., trečiajam suinteresuotam asmeniui X. X.,

2025 m. vasario 11 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui X. X. dėl Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos 2025 m. sausio 15 d. rašto Nr. S-(5.17 E)-233 „Dėl X seniūnijos seniūnės netinkamų veiksmų X.Y. atžvilgiu“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2025 m. sausio 22 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X.Y. skundas atsakovei Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai (toliau – ir atsakovė, Administracija), trečiajam suinteresuotam asmeniui X. X., kuriuo reiškiami reikalavimai:

1) panaikinti Administracijos 2025 m. sausio 15 d. raštą Nr. S-(5.17 E)-233 „Dėl X seniūnijos seniūnės netinkamų veiksmų X. Y. atžvilgiu“ (toliau – ir Raštas);

2) įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2024 m. gruodžio 5 d. pareiškimą (toliau – ir Prašymas) ir priimti naują sprendimą, atitinkantį faktines aplinkybes bei teisės aktų reikalavimus;

3) atsižvelgti į tai, kad tai ne pirmas atvejis, kai dėl netinkamų seniūnės veiksmų Šalčininkų savivaldybei parašytas skundas.

Skunde nurodo, jog nesutinka su atsakovės Raštu. Paaiškina, kad 2024 m. gruodžio 4 d., apie 15.00 val., atėjo į seniūniją paklausti dėl 2024 m. rugsėjo 30 d. užregistruoto seniūnaičių sueigos protokolo, kuriuo prašė pateikti dar negautą atsakymą. Teigia, jog vietoj konstruktyvaus pokalbio iš karto buvo apkaltintas neblaivumu, išvadintas girtuokliu ir jam pasiūlyta išeiti iš seniūnijos pastato. Įvertinęs tai, nedelsdamas pats išsikvietė policiją blaivumui nustatyti. Pažymi, kad iki atvykstant policijos pareigūnams, seniūnė (pastaba, trečiasis suinteresuotas asmuo X. X.) pabėgo, nors prašė jos dalyvauti blaivumo tikrinime kartu su pareigūnais. Teigia, kad situacija vyko darbo metu, kai seniūnijoje buvo lankytojai ir darbuotojai. Akcentuoja, kad atvykę policijos pareigūnai patikrino jo blaivumą alkotesteriu, kurio duomenys parodė nulius. Atkreipia dėmesį, kad tokiais veiksmais jam buvo padaryta didelė reputacinė žala.

Mano, kad atsakovė, atlikdama tarnybinį tyrimą, visiškai nekreipė dėmesio į Prašymo esmę ir patį nusizengimą, nes priešingai, Rašte seniūnę giria kaip darbuotoją ir neužsimena apie jos

padarytą nusižengimą. Daro išvadą, kad atsakovės veiksmai skatina savo darbuotojus toliau elgtis nekorektiškai lankytojų atžvilgiu.

Posėdžio metu pareiškėjas prašė tenkinti skundą jame ir posėdžio metu išsakytų argumentų pagrindu. Akcentavo, kad atsakovė netinkamai atliko tarnybinio nusižengimo tyrimą, jis nebuvo papildomai apklaustas, netinkamai nustatytos faktinės aplinkybės. Akcentavo, kad gina tiek savo subjektyves teises, tiek ir visuomenės interesą. Mano, jog seniūnės veiksmais padaryta nepataisoma reputacinė žala.

Atsakovė Šalčininkų rajono savivaldybės administracija 2025 m. sausio 29 d. pateikė atsiliepimą (registracijos Nr. 20R2-54), kuriuo prašo pareiškėjo skundą atmesti.

Nurodo, kad nesutinka su pareiškėjo skundo argumentais, jog Administracija, atlikdama tarnybinio nusižengimo tyrimą, visiškai nekreipė dėmesio į Prašymo esmę ir nusižengimą, taip pat, jog didžiąją Rašto dalį giria trečiąjį suinteresuotą asmenį X. X., kaip gerą darbuotoją, ir neužsimena apie jos padarytą nusižengimą. Taip pat nesutinka su pareiškėjo skundo argumentu, kad tokiais veiksmais skatina toliau darbuotojus elgtis nekorektiškai lankytojų atžvilgiu, nes tyrimas dėl trečiojo suinteresuoto asmens X. X. galimo tarnybinio nusižengimo buvo atliktas visapusiškai ir objektyviai, todėl Raštas priimtas teisėtai ir pagrįstai.

Paaškina, kad 2024 m. gruodžio 6 d. gavusi Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šalčininkų rajono policijos komisariato (toliau – ir Šalčininkų rajono PK) raštą „Dėl pareiškimo persiuntimo nagrinėjimui pagal kompetenciją“ Nr. 10-S-24976(1.44E-10) nedelsdama ėmėsi veiksmų galimam tarnybiniam nusižengimui iširti. Administracijos direktorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu (toliau – ir VTI) bei Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 „Dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Aprašas), pavedė Administracijos Juridinio ir personalo skyriaus (toliau – ir Skyrius) darbuotojams pradėti tirti galimą trečiojo suinteresuoto asmens tarnybinį nusižengimą. Apie pradėtą tarnybinį tyrimą trečiąjį suinteresuotą asmenį informavo 2024 m. gruodžio 10 d. raštu, kartu prašydamas pateikti paaiškinimą dėl Prašyme nurodytų aplinkybių. Pažymi, kad 2025 m. sausio 7 d. gavo trečiojo suinteresuoto asmens paaiškinimą, kurio aplinkybes X. X. patvirtino 2025 m. sausio 8 d. tiesioginio pokalbio su Administracijos direktoriumi ir Skyriaus darbuotojais metu, jog pokalbyje su pareiškėju pasisakė tik dėl sklindančio neaiškaus kvapo, jokiais žodžiais, kurie minimi Prašyme, nevadino, visas jų pokalbis vyko individualiai kabinete, pašaliniais asmenimis, nei seniūnijos darbuotojams, nei lankytojams, nedalyvaujant. Teigia, kad tyrimo metu Skyriaus darbuotojai taip pat 2025 m. sausio 9 d. kreipėsi į X seniūnijos vyresniąją specialistę O. P. ir į Viešosios tvarkos skyriaus vyresnįjį specialistą I. K. su prašymais pateikti paaiškinimus.

Atkreipia dėmesį, kad Skyriaus darbuotojai, atsižvelgdami į pareiškėjo Prašyme dėstomas aplinkybes bei nurodomus tariamus trečiojo suinteresuoto asmens netinkamus veiksmus, neturėdami objektyvių ir pagrįstų įrodymų šioms aplinkybėms patvirtinti, įvertinę gautus X. X., vyresniųjų specialistų O. P. ir I. K. paaiškinimus, ir atsižvelgdami į tai, kad nagrinėjamu atveju pažeidimo padarymo faktas neįrodytas, 2025 m. sausio 10 d. surašė išvadą, kurios pagrindu Administracija priėmė Raštą, jog trečiasis suinteresuotas asmuo X. X. tarnybinio nusižengimo nepadarė, nes netinkamų veiksmų pareiškėjo atžvilgiu neatliko. Be kita ko, trečiajam suinteresuotam asmeniui X. X. Rašte rekomendavo su X seniūnija susijusius klausimus spręsti taikiai, bendradarbiaujant su pareiškėju bei kitais seniūnijos gyventojais. Skundžiamą Raštą išsiuntė pareiškėjui.

Atsakovės įsitikinimu, Raštas parengtas tinkamai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) 10 straipsnio 5 dalies nuostatomis, nes aiškiai nurodytas viešojo administravimo subjekto pavadinimas, juridinio asmens kodas, kontaktiniai duomenys, data, registracijos numeris, taip pat tinkamai nurodytas atliekamas tvarkomasis veiksmas – įvertinus Prašymą ir atlikus galimo tarnybinio nusižengimo tyrimą, teikiamas atsakymas. Be kita ko, Rašte aiškiai nurodomi sprendimo teisinis ir faktinis pagrindai, dėstomi motyvai, cituojami susiklosčiusiai situacijai reikšmingi teisės aktai, taip pat apskundimo tvarka, skundą nagrinėjanti

institucija, skundo padavimo terminas ir teisės aktas, reglamentuojantis apskundimo tvarką, taip pat aiškiai nurodytas Raštą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. Daro išvadą, kad visos šios nurodytos aplinkybės patvirtina, jog, priešingai, nei teigia pareiškėjas, Raštas parengtas tinkamai, išsamiai pagal teisės aktų nuostatas.

Papildomai pažymi, kad neturi būti nagrinėjamas pareiškėjo trečiasis skundo reikalavimas, nes jis nesusijęs su nagrinėjama byla.

Posėdžio metu atsakovės atstovė prašė atmesti pareiškėjo skundą atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų motyvų pagrindu.

Trečiasis suinteresuotas asmuo X. X. posėdžio metu prašė atmesti pareiškėjo skundą kaip nepagrįstą. Akcentavo, jog 2024 m. gruodžio 4 d. pokalbio su pareiškėju aplinkybės nurodė rašytiniame paaiškinime. Paaiškino, jog pokalbis su pareiškėju vyko mandagiai seniūnės kabinete, nedalyvaujant pašaliniais asmenimis, tačiau pačiam pareiškėjui pradėjus priekaištauti, reikšti asmeninio pobūdžio pretenzijas, pajutusi nemalonų kvapą, išėjo į koridorių. Jokiais Prašyme nurodytais žodžiais pareiškėjo nevadino. Gavusi iškvietimą į Poškonių seniūniją, apie 15.30 val. išvyko.

Skundo dalis atmestina. Bylos dalis nutrauktina.

Byloje ginčas kilo dėl Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos 2025 m. sausio 15 d. rašto Nr. S-(5.17 E)-233 „Dėl X seniūnijos seniūnės netinkamų veiksmų X. Y. atžvilgiu“, kuriuo pateiktas atsakymas į pareiškėjo Prašymą, teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Rašytine bylos medžiaga nustatyta, jog pareiškėjas 2024 m. gruodžio 5 d. pareiškimu (minėta, toliau – ir Prašymas) kreipėsi į Šalčininkų rajono PK viršininką, prašydamas įvertinti seniūnės veiksmus atitinkamu Administracinio kodekso (pastaba, Administracinių nusižengimų kodeksas) straipsniu, taip pat siekdamas viešo atsiprašymo už jam padarytą reputacinę žalą. Minėtame Prašyme nurodė, kad 2024 m. gruodžio 4 d., apie 15.00 val. užėjo į seniūniją pasidomėti dėl pateikto ir užregistruoto 2024 m. rugsėjo 30 d. seniūnaičių sueigos protokolo, kuriame prašė pateikti atsakymą. Užėjus į seniūnės kabinetą iš karto buvo sutiktas priešiška. Bandė kalbėtis seniūnijos reikalais, tačiau seniūnė pakeltu tonu pareiškė nevaikštinėti, kad jokio atsakymo pareiškėjas negaus, nes jis čia niekas. Seniūnė taip pat pareiškė, jog jis neblaivus ir alkoholiu prasmardino visą kabinetą, todėl atsikėlus ir atidariusi duris išėjo į koridorių pakartodama, kad jis neblaivus, girtuoklis, liepdama išeiti iš seniūnijos pastato. Atkreipė dėmesį, kad šie veiksmai buvo daromi seniūnijos darbuotojų ir lankytojų akivaizdoje, todėl tą pačią minutę jis paskambino į policiją ir paprašė atvykti pareigūnų jo blaivumui nustatyti. Atkreipė dėmesį, kad blaivumo alkotesteriu, kuris parodė nulius, tikrinimo metu seniūnė pasišalino, nors iki darbo pabaigos buvo likusi valanda. Pareiškėjo nuomone, šiais veiksmais seniūnė padarė nepataisomą žalą jo reputacijai.

Šalčininkų rajono PK 2024 m. gruodžio 6 d. raštu Nr. 10-S-24976(1.44E-10) „Dėl pareiškimo persiuntimo nagrinėjimui pagal kompetenciją“ (toliau – ir 2024 m. gruodžio 6 d. raštas), vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 4 dalimi, persiuntė atsakovei pagal kompetenciją nagrinėti pareiškėjo Prašymą dėl X seniūnijos seniūnės netinkamų veiksmų pareiškėjo atžvilgiu.

Atsakovė, gavusi 2024 m. gruodžio 6 d. raštą, 2024 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. S-(5.17 E)-4557 „Dėl paaiškinimo pateikimo“ (toliau – ir 2024 m. gruodžio 10 d. raštas) kreipėsi į Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos X seniūnijos seniūnę X. X., informuodama apie pradėtą tarnybinį tyrimą ir nurodydama iki 2024 m. gruodžio 13 d. pateikti paaiškinimą dėl situacijos, taip pat nurodyti asmenis (darbuotojus ir lankytojus) mačiusius ir / ar dalyvavusius Prašyme minimame ginče. Prie minėto rašto pridėjo pareiškėjo Prašymą.

Trečiasis suinteresuotas asmuo X. X. 2025 m. sausio 7 d. paaiškinimu (pastaba, data nurodyta 2024 m. gruodžio 19 d., toliau – ir Paaiškinimas), atsakydama į atsakovės 2024 m. gruodžio 10 d. raštą, nurodė, kad X seniūnijos seniūnaičiui X. Y. 2024 m. gruodžio 4 d. apie 15 val. atvykus į X seniūniją, jis užėjo į kabinetą ir ėmė priekaištauti, kad ją „sunku pagauti“. Pareiškėjui paaiškino,

kad darbas neapsiriboja vien buvimu kabinete ir pasiteiravo kokių tikslų jis atvyko, papildomai nurodė, kad su nepasirašytu protokolu yra susipažinusi per DBSIS programą ir informavusi H. K.. Vis dėlto, pareiškėjas toliau priekaištavo, pokalbis kryo į asmeniškumus ir nebuvo susijęs su X seniūnijos ar seniūnės funkcijomis. Nurodė, kad kelis kartus pareiškėjui pakartojo, kad nesiruošia bendrauti asmeninėmis, su jos funkcijomis bei X seniūnija visiškai nesusijusiomis temomis. Situacijai nesikeičiant, atsiprašė seniūnaičio ir informavo, kad išeis iš kabineto, nes sklinda neaiškus kvapas. Pareiškėjas įsižeidė ir pagrasino kviešti policiją, kad išsiaiškintų jos blaivumą. Jų pokalbio metu ji buvo skubiai iškviesta spręsti iškiliusios problemos Poškonių seniūnijoje, kurioje laikinai vykdo seniūno pareigas, todėl išvyko ten kartu su X seniūnijos vyresniąja specialiste O. P. ir Viešosios tvarkos skyriaus vyresniuoju specialistu I. K.. Pareiškėjas liko X seniūnijos pastate, jis nebuvo išvartytas. Be kita ko, paaiškino, kad ne pirmą kartą patiria psichologinį smurtą iš pareiškėjo, taip pat yra įžeidinėjama ir šmeižiama. Visada stengiasi išklausti pareiškėją, yra pasiruošusi konstruktyviam dialogui, tačiau per jo visuomeninio darbo laikotarpį nebuvo bandymų sukurti tvarų ryšį, o tokius pareiškėjo veiksmus įvertino kaip trukdymą atlikti tiesiogines pareigas. Pažymi, kad seniūne dirba daugiau nei 25 metus, gyventojus visada priima ir stengiasi su jais bendrauti bei atsakyti į rūpimus klausimus, spręsti iškiliusias problemas, todėl priekaištų nėra turėjusi.

Viešosios tvarkos skyriaus vyresnysis specialistas I. K. Skyriui 2025 m. sausio 9 d. pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė, kad 2024 m. gruodžio 4 d. apie 15.30 valandą, jam dirbant Poškonių seniūnijoje gavo skambutį iš X seniūnės X. X. su prašymu kartu nuvykti į Grybiškių kaimą, Poškonių seniūnijoje, nes ten miškovežiai gadina kelią. Apie 15.45 val. X. X. atvyko kartu su seniūnijos vyresniąja specialiste O. P. į Poškonių seniūniją. Kartu nuvažiavo į Grybiškių kaimą apžiūrėti situacijos bei patikrinti miškovežių apgadintos kelio dangos. Atvykus į įvykio vietą, miškovežių jau nebuvo. Buvo apžiūrėta kelio danga, apgadalinimai, sandėliuota mediena ir kt. Įvykio vietoje užtruko iki valandos, apie 17 val. atvyko į Poškonių seniūniją, kurioje jis pasiliko, o seniūnė ir vyresnioji specialistė išvyko X link.

X seniūnijos vyresnioji specialistė O. P. Skyriui 2025 m. sausio 9 d. pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė, kad seniūnė puikiai sutaria tiek su darbuotojais, tiek su seniūnijos gyventojais. Visi geranoriškai į ją kreipiasi, nes padeda. 2024 m. gruodžio 4 d. jokių asmenų, aptarnaujamų viešai seniūnijos pastate, nepastebėjo. Kiekvienas seniūnijos darbuotojas priėmė lankytojus pagal savo kompetenciją. Aptarnavo interesantus įprasta tvarka, t. y. individualiai, siekiant neviešinti jokių duomenų bei gerbti jų privatumą. 2024 m. gruodžio 4 d. darbines funkcijas vykdė vietoje, X seniūnijoje nuo 8.00 val. iki maždaug 15.35 val. Apie 15.30 val. buvo gautas pranešimas, kad Poškonių seniūnijoje miškovežiai gadina kelią. Kadangi X seniūnė nevairuoja, todėl kartu su ja nuvažiavo į Poškonių seniūniją. Ten susitiko su Viešosios tvarkos skyriaus vyresniuoju specialistu I. K., kuris nuvežė jas į vietą, kurioje miškovežiai gadino kelią, t. y. Grybiškių kaimą. Ten užtruko maždaug apie valandą. Abiem grįžus į Dieveniškės, iš karto nuvyko į Geranionų gatvę, Dieveniškių k., nes buvo prašoma seniūnės pagalbos pašalinant iškritusius rąstus. Rąstų tvarkymo darbai užtruko iki 17.30 val.

Administracijos Skyrius, atlikęs galimo tarnybinio nusižengimo tyrimą, 2025 m. sausio 10 d. priėmė išvadą „Dėl X seniūnijos seniūnės X. X. tarnybinio nusižengimo“ (toliau – ir Išvada), su kuria tą pačią dieną supažindino Administracijos direktorių ir trečiąjį suinteresuotą asmenį X. X., bei kurioje, vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktika, padarė išvadą, kad pažeidimo padarymo faktas neįrodytas, todėl vadovaujantis Aprašo 17.2 papunkčiu, pasiūlė Administracijos direktoriui pripažinti, kad valstybės tarnautojas (t. y. X seniūnė X. X.) tarnybinio nusižengimo nepadarė, t. y. netinkamų veiksmų X. Y. atžvilgiu neatliko. Be kita ko, išvadoje nurodė, kad Skyrius atsižvelgdamas į pareiškėjo Prašyme dėstomas aplinkybes ir nurodomus tariamus trečiojo suinteresuoto asmens netinkamus veiksmus, neturėdamas objektyvių ir pagrįstų įrodymų šioms aplinkybėms patvirtinti, taip pat įvertinęs X. X. rašytinį bei žodinį paaiškinimus, atsižvelgdamas į vyresniųjų specialistų O. P. ir I. K. paaiškinimus nustatė, kad tarp X. X. ir X. Y. pokalbis vyko individualiai, pašaliniam asmeniui (seniūnijos darbuotojams ir lankytojams) nedalyvaujant. Pažymėjo, kad pagal X. X. Paaiškinimo turinį darbiniais klausimais buvo bendrauta tinkamai, atsakyta į rūpimus, su seniūnijos veikla susijusius klausimus, kad buvo

atsisakyta bendrauti asmeninėmis, su seniūnės funkcijomis bei X seniūnija visiškai nesusijusiomis temomis, taip pat, kad pareiškėjui priekaištaujant dėl nebūtų dalykų, X. X. atsiprašė ir informavo, kad paliks kabinetą, nes sklinda neaiškus kvapas, jokiais kitokiais žodžiais pareiškėjo nevadino, kad buvo iškviesta į Poškonių seniūniją spręsti iškilusių skubių, darbinių klausimų, todėl paliko X seniūnijos patalpas. Taip pat, kad pareiškėjas pats išsikvietė policiją bei savo noru inicijavo blaivumo nustatymą.

Atsakovė, atsižvelgusi į Skyriaus Išvadą, 2025 m. sausio 15 d. raštu Nr. S-(5.17 E)233 „Dėl X seniūnijos seniūnės netinkamų veiksmų X. Y. atžvilgiu“ (minėta, toliau – ir Raštas) informavo pareiškėją, kad X seniūnės veiksmuose nenustatė netinkamų veiksmų pareiškėjo atžvilgiu. Seniūnei rekomendavo su X seniūnija susijusius klausimus spręsti taikiai, bendradarbiaujant su X seniūnijos seniūnaičiu bei kitais seniūnijos gyventojais. Rašte nurodė, kad Administracija, įvertinusi Šalčininkų rajono PK 2024 m. gruodžio 6 d. raštu persiūtą pareiškėjo Prašymą, vadovaudamasi VTĮ 25 straipsniu ir Aprašu, atliko galimo tarnybinio nusižengimo tyrimą. Nurodė nustatytas tyrimo aplinkybes, surinktus įrodymus. Skundžiamas Raštas pareiškėjui 2025 m. sausio 15 d. pateiktas per dokumentų valdymo sistemą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAĮ), Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas (minėta, toliau – ir VTĮ), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – ir Taisyklės), Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 „Dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (minėta, toliau – ir Aprašas), ir kiti teisės aktai.

Atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis VAĮ nuostatomis. Vadovaujantis VAĮ 2 straipsnio 10 dalimi, prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (VAĮ 2 straipsnio 12 dalis). VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Nagrinėjant skundus, taikytini VAĮ III skyriuje reglamentuoti administracinės procedūros ypatumai.

Komisija, įvertinusi Prašymo turinį, sprendžia, kad pareiškėjas, nurodydamas galimai pažeistas teises ir prašydamas jas apginti, į atsakovę kreipėsi skundu, kurio ištyrimo atžvilgiu turėjo būti atlikta administracinė procedūra.

Administracinių teismų praktikoje laikomasi nuostatos, kad piliečiai, pranešdami apie pareigūnų galimai padarytas neteisėtas veikas (tarnybinius nusižengimus), gali tik inicijuoti tarnybinių patikrinimų atlikimą. Asmenys, inicijavę tarnybinio patikrinimo atlikimą, pagal bendruosius gero administravimo principus įgyja teisę tik būti tinkamai informuoti apie konkretaus tarnybinio patikrinimo rezultatus (žr., pvz., LVAT 2024 m. liepos 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁸⁵⁸-537/2024, 2016 m. sausio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-98-602/2016, 2016 m. rugsėjo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-517-520/2016 ir kt.). Asmenys, nurodydami valstybės tarnautojų galbūt padarytus pažeidimus, gali inicijuoti tarnybinių patikrinimų atlikimą, tačiau neturi teisės apskusti tarnybinių patikrinimų išvadų ar vadovų, turinčių teisę skirti tarnybines nuobaudas, sprendimų (žr., pvz., LVAT 2017 m. spalio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-851-552/2017). Tarnybinės atsakomybės klausimai priskirtini išskirtinai įstaigos, kurioje asmuo dirba, kompetencijai: atlikti ar neatlikti tarnybinį patikrinimą, paskirti ar nepaskirti tarnybinę nuobaudą yra būtent tokios įstaigos diskrecija (žr., pvz., LVAT 2013 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁸⁵⁸-624/2013, 2017 m. spalio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-856-662/2017, 2018 m. rugsėjo 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-642-822/2018). Valstybės tarnautojo (ne)nubaudimas už padarytą ar tariamą nusižengimą negali būti laikomas kitų privačių asmenų įstatymo garantuotos subjekcinės teisės ar įstatymų saugomo intereso

pažeidimu ir šiemis asmenims neatsiranda teisė reikalauti valstybės tarnautoją nubausti (žr., pvz., LVAT 2024 m. gegužės 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-233-556/2024).

Taigi šie LVAT išaiškinimai reiškia tai, jog nors skundo atžvilgiu ir atliekama administracinė procedūra (nagrinėjamu atveju atliktas tarnybinio nusižengimo tyrimas), asmuo, pranešęs apie galimai padarytą tarnybinį nusižengimą, įgyja tik teisę būti tinkamai informuotas apie tokio patikrinimo rezultatus. Ginčo atveju tai reiškia, jog byloje sprendžiama, ar atsakovė nepažeidė pareiškėjo teisės būti tinkamai informuotam apie tarnybinio tyrimo rezultatus.

LVAT praktikoje išaiškinta, kad sistemiškai aiškinant VAI ir Taisyklių nuostatas, ginčas dėl atsakymo į prašymą, kuriuo teikiama tik informacija, nėra teisės taikymo aktas (VAI 10 straipsnio 5 dalis) ir neturi atitikti VAI 10 straipsnio 5 dalies turinio reikalavimų, administraciniame teisme (atitinkamai, Komisijoje) gali būti nagrinėjamas ginčas tik dėl atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu (pvz., LVAT 2012 m. birželio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-492-2002/2012, 2014 m. spalio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-492-921/2014, 2023 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-662-662/2023), bet ne jo (atsakymo) teisėtumo ir pagrįstumo aspektais (pvz., LVAT 2021 m. lapkričio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-3145-624/2021, 2022 m. spalio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1263-624/2022).

Remiantis nurodyta LVAT praktika, atsižvelgiant į tai, kad šio ginčo dalykas nėra tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūros teisingumo nustatymas, Komisija nagrinėja skundžiamame Rašte išdėstytą atsakymą į pareiškėjo Prašymą pakankamumo, išsamumo aspektu, ar teikiama informacija atitinka pateikto Prašymo turinį.

Pažymėtina, kad atsakovė nagrinėdama Prašymą vadovavosi Aprašo nuostatomis, kurios reglamentuoja tarnybinių nusižengimų tyrimo atlikimo, <...> kurių tarnybos santykius ir statusą reglamentuoja atitinkamai VTĮ <...>, tvarką (Aprašo 1 punktas). Nagrinėjamu atveju Prašymo pagrindu buvo pradėta administracinė procedūra, atliekamas galimas tarnybinio nusižengimo tyrimas. Atsakovė vadovavosi ir tinkamai taikė Aprašo 3, 4, 8, 9, 11 12, 14, 18, 20 punktus, tarnybinio nusižengimo tyrimą pradėjo seniūnę į pareigas priimantis asmuo – Administracijos direktorius, kuris pavedė Skyriui tirti tarnybinį nusižengimą, gautas seniūnės paaiškinimas, gauti Viešosios tvarkos skyriaus vyresniojo specialisto ir X seniūnijos vyresniosios specialistės paaiškinimai. Ištyrus tarnybinį nusižengimą, už įstaigos personalo administravimą atsakingas asmuo pateikė Administracijos direktoriui motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus, kaip numatyta Aprašo 14 punkte. Gavęs motyvuotą išvadą ir kitą tarnybinio nusižengimo tyrimo medžiagą, valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo priima vieną iš šių sprendimų (Aprašo 17 punktas): <...> pripažinti, kad valstybės tarnautojas ar asmuo, ėjęs valstybės tarnautojo pareigas, tarnybinio nusižengimo nepadarė (šiuose papunktyje nurodyti sprendimai priimami, jeigu motyvuotoje išvadoje nurodyta, kad valstybės tarnautojas ar asmuo, ėjęs valstybės tarnautojo pareigas, nepadarė tarnybinio nusižengimo) (Aprašo 17.2 papunktis). Aprašo 17.2 <...> papunktyje nurodytas sprendimas laikomas priimtu, kai valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo rezoliucija patvirtina Aprašo 17.2 papunktyje nurodytą motyvuotą išvadą (Aprašo 18 punktas). Nagrinėjamu atveju Administracijos direktorius 2025 m. sausio 10 d. rezoliucija patvirtino Išvadą, pripažindamas, jog trečiasis suinteresuotas asmuo tarnybinio nusižengimo nepadarė, su išvada pasirašytinai supažindinta X. X. Išvados turinys patvirtina, kad Skyrius atlikdamas pavestą galimą tarnybinio nusižengimo tyrimą, jį vykdė nuosekliai pagal Aprašo nuostatas, t. y. pradėdant nuo Prašymo gavimo Administracijoje, įrodymų rinkimo, tyrimo išvados surašymo (supažindinimas su išvodomis) iki Rašto priėmimo ir jo išsiuntimo pareiškėjui. Aprašo nuostatos nenumato pareigos Skyriui papildomai apklausti pranešimą apie galimą nusižengimą pateikusį asmenį, todėl pareiškėjo posėdžio metu nurodytas argumentas, jog atsakovė neišsamiai atliko tyrimą ir šiuo aspektu, kad papildomai neapklausė pareiškėjo, atmestinas kaip nepagrįstas.

Išanalizavusi Prašymo turinį, Rašto turinį bei atsakovės veiksmus dėl Prašyme suformuluotų reikalavimų, Komisija sprendžia, jog atsakovė tinkamai išnagrinėjo pareiškėjo Prašymą ir Raštu išsamiai ir pakankamai į jį atsakė. Rašte nurodytas teisinis pagrindas, kuriuo atsakovė vadovavosi (VTĮ 25 straipsnis ir Aprašas) atlikdama tarnybinį tyrimą ir priimdama sprendimą, kad X seniūnės

veiksmuose nenustatyta netinkamų veiksmų pareiškėjo atžvilgiu. Iš Administracijos Rašto turinio akivaizdu, kad pareiškėjui, atsižvelgiant į Prašymo turinį, laisvos formos raštu, kaip tai numatyta Taisyklių 45.4 punkte, buvo pateikta visa atsakovės nustatyta informacija apie jį dominančią situaciją dėl X seniūnijos seniūnės galimų netinkamų veiksmų jo atžvilgiu. Tai atitinka aukščiau nurodytą LVAT praktiką, jog pagal gero administravimo principus asmuo turi būti informuojamas apie konkretaus tarnybinio patikrinimo rezultatus. Pažymėtina, kad atsakant į Prašymo argumentus tokius, kaip: „Užėjus į seniūnės kabinetą iš karto buvo sutiktas priešiška“, „<...>seniūnė pakeltu tonu pareiškė nevaikštinėti, kad jokio atsakymo pareiškėjas negaus, nes jis čia niekas“, „seniūnė pareiškė, jog jis neblaivus ir alkoholiu prasmardino visą kabinetą“, „seniūnė išėjo į koridorių pakartodama, kad jis neblaivus, girtuoklis, liepdama išeiti iš seniūnijos pastato“, „šie veiksmai buvo daromi seniūnijos darbuotojų ir lankytojų akivaizdoje“ bei „seniūnė pasišalino, nors iki darbo pabaigos buvo likusi valanda“, skundžiamame Rašte atsakovė pareiškėjui nuosekliai paaiškino, jog dėl Prašyme nurodytų aplinkybių atliko galimo tarnybinio nusizengimo tyrimą, kad jo metu įvertino gautus vyresniųjų specialistų I. K. ir O. P. bei seniūnės X. X. paaiškinimus, detalizavo nustatytas faktines aplinkybes, susijusias su trečiojo suinteresuoto asmens X. X. Paaiškinimu. Rašto turinio aplinkybes patvirtina byloje esantys specialistės O. P. 2025 m. sausio 9 d. paaiškinimas, kuriame nurodyta, kad <...>2024 m. gruodžio 4 d. jokių asmenų, aptarnaujamų viešai seniūnijos pastate nepastebėjo bei, kad apie 15.30 val. išvyko iš X seniūnijos kartu su X. X. į Poškonių seniūniją ir ten sutiko I. K. <...>, taip pat ir specialisto I. K. 2025 m. sausio 9 d. paaiškinimas. Pareiškėjas nei skunde Komisijai, nei posėdžio metu nepateikė įrodymų, patvirtinančių, jog pokalbio su seniūne metu buvo pašalinių asmenų, tik nurodė deklaratyvias nuostatas, jog pokalbis, kuris iš seniūnės kabineto persikėlė į koridorių, buvo girdimas ir kitiems seniūnijos darbuotojams. Kokie asmenys girdėjo pokalbį, nepaaiškino ir neįvardijo. Kaip posėdžio metu paaiškino pareiškėjas, Valstybės sienos apsaugos pareigūnai galimam neblaiwumui nustatyti buvo iškvieisti ne atsakovės iniciatyva, o paties pareiškėjo.

Nelaikytinas pagrįstu pareiškėjo skundo argumentas, kad atsakovė, atlikdama tarnybinių tyrimą, nekreipė dėmesio į Prašymo esmę ir į patį nusizengimą. Pareiškėjas Prašymą grindė aplinkybėmis, dėl kurių atsakovė būtent ir atliko tarnybinių tyrimą trečiojo suinteresuoto asmens atžvilgiu, o nustatytas aplinkybes ir padarytas išvadas (sprendimą) detalizavo Rašte. Nors pareiškėjo netenkina skundžiamo Rašto turinys, tačiau tai nesudaro pagrindo jo naikinti, nes priešingų aplinkybių, kurios paneigtų Rašte nurodytas aplinkybes, argumentus ir padarytą išvadą, pareiškėjas byloje nepateikė (pvz., kitų liudytojų, kurie būtų girdėję ar matę netinkamus trečiojo suinteresuoto asmens veiksmus pareiškėjo atžvilgiu). Pareiškėjo teisė būti informuotam apie tarnybinio patikrinimo rezultatus pažeista nebuvo.

Pasisakant dėl pareiškėjo teisės ginti viešąjį interesą, Komisija pažymi, kad pagal IAGNTĮ nuostatas Komisijos kompetencijai nepriskirtina nagrinėti administracinių ginčų dėl viešojo intereso gynimo. Komisija negali nei pati ginti viešojo intereso, nei įpareigoti viešojo administravimo subjektus priimti sprendimus viešojo intereso srityje. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog teismas, be kita ko, imasi nagrinėti administracinę bylą įstatymų nustatytais atvejais pagal prokuroro, viešojo administravimo subjektų, organizacijų ar fizinių asmenų pareiškimą dėl viešojo intereso arba valstybės, savivaldybės ir asmenų teisių bei įstatymų saugomų interesų gynimo (2 punktas). Šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad įstatymų nustatytais atvejais prokuroras, viešojo administravimo subjektai, organizacijos ar fiziniai asmenys gali kreiptis į teismą su pareiškimu, kad būtų apgintas viešasis interesas arba apgintos valstybės, savivaldybės ir asmenų teisės bei įstatymų saugomi interesai. Nagrinėjamu atveju, viena vertus, pareiškėjas jokių duomenų, įrodančių jo teisę ginti viešąjį interesą, nepateikė, antra vertus, Komisijos kompetencijai nepriskirtini ginčai, kuriais siekiama apginti viešąjį interesą. Pagal IAGNTĮ 5 straipsnio 5 dalį, Komisija ir jos teritoriniai padaliniai, nagrinėdami skundus (prašymus), nei žalos, nei bylos šalių turėtų išlaidų atlyginimo klausimų nesprenžia. Todėl Komisija dėl pareiškėjo nurodytų argumentų, jog dėl seniūnės veiksmų jis patyrė nepataisomą reputacinę žalą, nepasisako.

Įvertinusi byloje esančius rašytinius įrodymus, Komisija nenustatė pagrindo išvadai, jog priimant Raštą buvo pažeistos VAI ir Taisyklėse nustatytos Prašymo nagrinėjimo procedūros ar jame

pateiktas nepakankamas / neišsamus atsakymas į pareiškėjo Prašymo argumentus. Komisijos vertinimu, aplinkybė, kad pareiškėjas nesutinka su ginčijamu Raštu, nesudaro pagrindo teigti, kad pareiškėjui buvo nesuteikta pakankamai informacijos ar, kad ji suteikta netinkamai. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, sprendžiam, jog pareiškėjo skunde išdėstytų ir posėdžio metu išsakytų argumentų pagrindu nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo naikinti skundžiamo Rašto.

Pareiškėjas išvestiniu skundo reikalavimu prašo įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Prašymą ir priimti naują sprendimą, atitinkantį faktines aplinkybes bei teisės aktų reikalavimus. Nenustačius, jog Prašymas išnagrinėtas netinkamai, nėra jokio teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjo skundo išvestinį reikalavimą, todėl jis atmetamas.

Vienu iš skundo reikalavimų pareiškėjas Komisijos taip pat prašė atsižvelgti į tai, kad tai ne pirmas atvejis, kai dėl netinkamų seniūnės veiksmų Šalčininkų savivaldybei parašytas skundas. Jokių įrodymų patvirtinančių, kad šis nagrinėjamas ginčas dėl Rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus yra susijęs su kitu atveju (skundu), nepateikė.

Šiuo aspektu pažymima, kad IAGNTĮ įtvirtintas teisinis reglamentavimas nustato, jog Komisija ir jos teritoriniai padaliniai ikiteismine tvarka nagrinėja skundus (prašymus) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. IAGNTĮ 6 straipsnyje nurodoma, kad į administracinių ginčų komisiją jos kompetencijai priskirtais klausimais turi teisę kreiptis asmenys, taip pat viešojo administravimo subjektai, manantys, kad jų teisės yra pažeistos. Šios nuostatos reiškia, kad administracinių ginčų komisija, nagrinėdama administracinius ginčus, privalo nustatyti, kuo pasireiškia pareiškėjo nurodytas jo teisių pažeidimas, t. y. kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti, ar asmuo, kuris kreipėsi dėl pažeistos teisės (intereso) gynimo, turi jo nurodytas teises (įstatymų saugomus interesus), ar šios teisės (interesai) objektyviai buvo pažeistos asmens nurodytu būdu. Tik nustačiusi pareiškėjo teisių pažeidimą, administracinių ginčų komisija gali jas apginti vienu iš IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nurodytu būdu. Nenustačiusi pareiškėjo teisių pažeidimo, administracinių ginčų komisija, vadovaudamasi IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, priima sprendimą pareiškėjo skundą atmesti.

Komisijos vertinimu, pareiškėjo deklaratyvūs ir bendro pobūdžio argumentai ir siekis priešingo rezultato – pripažinimo, kad trečiasis suinteresuotas asmuo padarė tarnybinį nusižengimą, nagrinėjamos bylos kontekste nepatvirtina, kad yra pažeidžiamos pareiškėjo teisės ar įstatymų saugomi interesai, kinta pareiškėjo teisių ir pareigų apimtis. Remiantis tuo, kas išdėstyta, sprendžiama, kad pareiškėjo teisė gauti informaciją iš atsakovės nebuvo pažeista, todėl pagrindo taikyti IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nurodytus tokios teisės gynimo būdus, Komisija nenustatė.

Be kita ko, ginčo administracinėje byloje dalyku gali būti tik toks viešojo administravimo subjekto priimtas administracinis aktas, kuris atitinkamiems asmenims nustato tam tikras teises ar pareigas, sukelia teises pasekmes. Dėl to administracinių teismų (atitinkamai, Komisijos) kompetencijai nepriskirtinas nagrinėjimas skundų, prašymų, kuriais siekiama ne pažeistų teisių (interesų) apgynimo, o tik tam tikrą juridinę reikšmę turinčių aplinkybių ar faktų konstatavimo (žr., pvz., LVAT 2015 m. rugsėjo 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-1062-552/2015, 2025 m. vasario 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-300-822/2025 ir kt.). Remiantis nurodyta praktika, atsižvelgiant į tai, kad trečiuoju skundo reikalavimu, prašant atsižvelgti į ankstesnius skundus seniūnės atžvilgiu, siekiama tam tikro fakto konstatavimo, o tokio pobūdžio ginčai nepriskirtini Komisijos kompetencijai, vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Komisija nutraukia bylą šioje dalyje kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. Y. skundo dalį atsakovei Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui X. X. dėl Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos 2025 m.

sausio 15 d. rašto Nr. S-(5.17 E)-233 „Dėl X seniūnijos seniūnės netinkamų veiksmų X. Y. atžvilgiu“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Bylą pagal skundo reikalavimą – atsižvelgti į tai, kad tai ne pirmas atvejis, kai dėl netinkamų seniūnės veiksmų Šalčininkų savivaldybei parašytas skundas, nutraukti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskūsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos nariai

Marina Adomaitė

Evaldas Ambrozaitis